

Samenleving Samen-leven

Verkiezingsprogramma 50PLUS Brabant
Provinciale Staten 2023 – 2027

Inhoud

Inleiding:	3
Speerpunten	3
Koopkracht	4
Asielzoekers, immigratie en integratie.....	4
Wonen	5
Energie	6
Mobiliteit	6
Natuur, milieu en klimaat	7
Economie en internationalisering	8
Vitaal Platteland/kleine kernen.....	8
Ruimte	9
Landbouw	9
Samenleving, cultuur, sport en vrije tijd.....	10
Veiligheid	10
Dierenwelzijn	11
Bestuur en financiën	11
Samengevat	12

Inleiding:

Gezondheid voor iedere inwoner in de Provincie, niet alleen fysiek maar ook op het vlak van welzijn. Toekomstperspectief (denk aan ouderen, werklozen, boeren), inkomen, wonen, werk, zorg, geen zorgen meer over energie armoede, stikstof, fijnstof, Q-koorts, geur, Corona, eenzaamheid, veiligheid, bereikbaarheid, openbaar vervoer, windmolens in de achtertuin, digitalisering, cybercrime, duurzaamheid, verdroging en overstroming.

We laten de wereld goed achter voor onze (klein)kinderen.

**Kies nu, stem voor later.
50PLUS, dus!**

Speerpunten

- Koopkracht! Inkomenszekerheid
- Nutsbedrijven: Openbaar Vervoer, Energie en Zorg
- Opzetten woon- zorgcentra 2.0
- 50PLUS Quotum werkgelegenheid voor ouderen
- Gedeputeerde ouderenbeleid

Koopkracht

- Geen indexatie opcenten totdat AOW en pensioen extra worden verhoogd
- Ouderenpas met gratis vervoer en culturele bezoeken
- Provinciale belastingen evalueren en verminderen waar mogelijk
- Onderbestedingen terug laten vloeien naar inwoners provincie
- Geen grootschalige projecten die invloed hebben op koopkracht van inwoners van de provincie
- Extra ondersteuning van voedselbanken
- Ondersteuning om energie armoede tegen te gaan en proactief kijken waar mensen in de problemen komen d.m.v. die energie armoede
- Inkomenszekerheid voor ouderen door hogere AOW, pensioen en lagere belasting. Belangrijk omdat Provinciale Staten de 1ste Kamer kiest

Asielzoekers, immigratie en integratie

- Als provincie de overheid aanzetten tot het opvangen van vluchtelingen bij de buitengrenzen van de EU of in hun eigen land
- Beschikbare huisvesting en aantal vluchtelingen moeten aan elkaar gekoppeld worden bij het vaststellen van de aantallen.
- Geen voorrang voor statushouders bij toewijzing woningen. Gelijke kansen met autochtone inwoners.
- Opvang centers in de provincie moeten qua grootte in verhouding staan tot de huidige leefomgeving
- Wanneer asielzoekers eenmaal als statushouders worden erkent dan dienen deze mensen zo spoedig mogelijk te integreren en beschikbaar te zijn voor de arbeidsmarkt. Omdat dat geen provinciale taak is zal de landelijke overheid hiervoor de nodige capaciteit, faciliteit en middelen beschikbaar moeten stellen.

Wonen

- Meer woningen voor ouderen en jongeren. Samenwerking met gemeentes en woningcorporaties.
- Prioriteren woningbouw. Goede duurzame huisvesting - voor iedere doelgroep – is van het grootste belang.
- Voorrang vergunningverlening/ aanpassen leegstaande bedrijfs- en winkelpanden voor bewoning.
- 40% van de woningbouw in stad en buitengebied, bestemmen voor Sociale woningbouw
- Ouderen kunnen verhuizen naar een woning die bij ze past, betaalbaar zijn, en zorgen daardoor voor doorstroming op de woningmarkt
- Stimuleren zelfstanding maar beschermd geclusterd wonen. (Knarrenhofjes),
- Stimuleren bouw Tiny Houses en vergunningverlening gelijksoortige oplossingen
- Subsidie voor verduurzamen van woningen
- Motiveren van gemeentes om de Blijverslening (SVn) aan te bieden aan inwoners om hun woning levensloopbestendig te maken.
- Provincie biedt menscapaciteit aan om de vergunningsverlening sneller af te handelen. Vereenvoudigen van procedures.
- Provinciaal beleid om gemeentes te stimuleren kleinschalige woonvormen te realiseren, binnen de bestaande bebouwing
- Meer aandacht voor het bouwen van woon- zorgcentra 2.0/ verzorgingstehuizen waar mensen minder eenzaam zijn en zorg gemakkelijker en geconcentreerd kan worden verleend
- Vanwege enorme tekorten beschikbare woningen dient permanente bewoning van recreatiewoningen mogelijk te worden gemaakt
- Provinciale facilitering en financiering (revolverend) bij het opzetten van gemeentelijke woningbouwcorporaties
- Investeren in levensloopbestendige woningen en gemeentes motiveren om hierop in te zetten bij bouw opgaves
- Woningbouw dient de grootste prioriteit te krijgen. Goede huisvesting is voor iedere doelgroep van het grootste belang.
- De regelgeving rondom mantelzorgunits en mantelzorgwoningen opnieuw tegen het lichthouden met als doelstelling permanente bewoning mogelijk te maken.

Energie

- Stimuleren, subsidiëren en activeren isolatie en energiebesparingsprogramma's
- Op weg naar duurzame energie waaronder waterstofprogramma's
- Bestrijding energie armoede
- Onderzoek naar het toepassen van kleinschalige regionale (Thorium) kerncentrales
- Onderzoek naar het veilig toepassen van Geothermie
- Plaatsen van windmolens uitsluitend wanneer er een breed draagvlak is en op voldoende grote afstand van bewoning (gezondheid)
- Uitvoeren Regionale Energie Strategie (RES) mits draagvlak inwoners ook al lijkt hij vastgesteld
- Provinciehuis, overheidsgebouwen en scholen - waar mogelijk - volleggen met zonnepanelen (bij voorkeur **niet** op grasland)
- Sneller herstel en compensatie van schade aan huizen van inwoners die in gaswinningsgebieden wonen in Groningen.
- Volgen treden zonneladder
- Z.s.m. oplossen transport schaarste energie
- Terugdraaien privatisering energie (gas en elektriciteit) naar een openbaar Nutsbedrijf.
- In vergunningenstelsels de verplichting opnemen dat bedrijven bij nieuwbouw en uitbreiding, zonnepanelen op hun dak plaatsen

Mobiliteit

- Terugdraaien van het Openbaar Vervoer van privatisering naar een openbaar Nutsbedrijf
- Openbaar vervoer in de provincie kosteloos voor AOW-gerechtigden en minima.
- Het starten van een proef "gratis openbaar vervoer voor iedereen" (busvervoer)! Dit bevordert het verleiden om de auto te laten staan.
- Behoud Openbaar Vervoer in kleine kernen. Geen discriminatie inwoners kleine kernen. Net als in steden betalen ook zij belasting!
- Ondersteunen Automaatje, van deur naar deur i.p.v. halte naar halte
- Fietspaden veiliger maken door verbreding en zo weinig mogelijk 2-richtings verkeer
- Gratis OV voor AOW-ers, scholieren/studenten en minima
- Verbetering, en waar nodig voor de veiligheid, verbreding van Provinciale wegen. Waar mogelijk prevaleren alternatieve veilige verkeersmaatregelen.
- Goede OV-voorziening binnen 50 meter van de hoofdingang van woon- zorgcentra, ziekenhuizen en huisartsenposten

Natuur, milieu en klimaat

- Stimuleren hergebruik grondstoffen (duurzaamheid)
- Tegen boren naar schaliegas (fracking)
- Voor het verwijderen van asbest blijft ook op Provinciaal niveau, een subsidieregeling bestaan
- Minder vluchten en minder vliegroutes over bewoonde gebieden
- Samen reduceren plastic verpakkingen (verpakkingsindustrie hierop aanspreken)
- Voldoende afvalbakken buiten de kernen, en in recreatiegebieden
- Aanpak en handhaving vermindering stikstofdistributie en andere schadelijke stoffen conform landelijke richtlijnen en/ of wetgeving
- Stoppen met het bij herhaling gedogen bij het overtreden van richtlijnen of wetgeving en handhaven.
- Herstel van luchtkwaliteit en milieu is voor de gezondheid van onze inwoners van vitaal belang.
- Om herstel van lucht, water en milieukwaliteit te bevorderen kan uitkoop noodzakelijk zijn. Uitkoop bij voorkeur in goed overleg met de agrariër.
- Grensoverschrijdende samenwerking met je burens, provincies en buurlanden
- Verbeteren lucht - en waterkwaliteit
- Stimuleren van vergroening gemeentes en wijken
- Betaalbaar, haalbaar en uitvoerbaar
- Natuurgebieden bereikbaar en toegankelijk voor iedereen
- Om de natuur in kwetsbare gebieden te beschermen, mag recreatie daar worden beperkt
- Herindeling Natura 2000 gebieden
- Activeren Schoon Lucht akkoord
- Communiceren gevaar grondwater met te veel waterstofsulfide en andere vervuilende stoffen in speeltuinen
- Afkoppeling regenwater van het riool
- Rol Vergunning, Toezicht en Handhaving (VTH) vergroten
- Bescherming oppervlakte- en grondwater. Door vervuiling is de drinkwatervoorziening in gevaar
- Nazorg gesloten stortplaatsen

Noot:

Anders dan de mens heeft de wolf in Nederland geen "natuurlijke" vijanden.

Om te eten zullen wolven minder snel de confrontatie aangaan met wilde zwijnen, wanneer dieren die gemakkelijk kunnen worden gevangen en gedood zoals schapen in relatieve overvloed beschikbaar zijn. Levensruimte geven aan de wolf leidt in de ogen van 50PLUS dan ook tot ongewenste omstandigheden, zoals verdriet en leed van eigenaren en herders en niet te vergeten van het schaap als machteloos "slachtoffer".

Het beschermen van dieren zoals schapen en gelijktijdig leefruimte geven aan de wolf is vanuit het belang dierenwelzijn een onmogelijke keuze.

*Vanuit het oogpunt van dierenwelzijn van schaap **EN** wolf zegt 50PLUS Brabant dan ook NEE tegen de wolf in Nederland.*

Economie en internationalisering

- Aantrekken kennis en ondersteunen talent ontwikkeling
- Aandacht oudere werklozen en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Stimuleren werkgelegenheid. Een quotum 50-plussers instellen bij Provincies, gemeentes
- Verkeersboetes naar de provincie/gemeentes i.p.v. de landelijke kas
- Ondersteuning (burger)initiatieven voor innovatieve projecten
- Steunen en stimuleren en faciliteren bekendheid van regionale specialiteiten en streek producten
- Geen stijging opcenten
- Gebruik maken reserves mits er een maatschappelijk rendement bestaat naast het financiële rendement. Welzijn gaat voor economische groei.
- Verplichten vervoer gevaarlijke stoffen per spoor via de Betuweroute te laten verlopen en niet via de “goedkopere” zo genoemde Brabantroute
- Faciliteren lokale industrie in “behoefte” regio
- Bereikbaarheid, gebruik en inrichting bestaande industrieterreinen moderniseren en optimaliseren. Waaronder de bereikbaarheid van Brainport Oost
- Rem op de wildgroei van die enorme distributiecentra. Het minimaliseren en zo mogelijk voorkomen van de bouw en/of uitbreiding van distributiecentra (blokkendozen)
- Hanteren van de door de VN vastgestelde Global Goals als instrument onder meer om kinderarbeid te stoppen bij bedrijven die toeleveren aan Brabantse/ Nederlandse productie- en handelsondernemingen
- Verlagen regeldruk

Vitaal Platteland/kleine kernen

- Tegengaan leegloop dorpen. Vitaal houden
- Zorgen voor een goede bereikbaarheid/geen busritten verminderen of afschaffen. Of alternatief aanbieden.
- Goede bereikbaarheid van NS-stations met Openbaar Vervoer (OV), ook in de avonden
- Behoud voorzieningen zoals een Bibliotheek, een dorpswinkel, een brievenbus, (een bank met) een pinautomaat en busvervoer
- Gezondheidszorginstellingen moeten snel en goed bereikbaar zijn.
- Goede spreiding gezondheidszorginstellingen, bereikbaar en aanspreekbaar
- Parkeerkosten maximeren of afschaffen waar mogelijk
- Elk dorp/stad internet met hoge snelheid beschikbaar
- Eigenheid en maatschappelijke waarden van kleine kernen en dorpen respecteren en faciliteren
- Sportclubs zijn van groot belang, het versterkt de sociale samenhang en de ontwikkeling van wijken, buurten en kernen

Ruimte

- Verduurzaming bedrijventerreinen
- Oplossingen zoeken voor leegstand op het platteland (in combinatie met tegengaan criminaliteit en ondermijning)
- Vooral meer woningen betaalbare woningen in de steden en het platteland en zo min mogelijk groen opofferen
- Gebiedsontwikkelingen ondersteunen
- In openbare ruimtes voldoende toiletten, rustpunten (bankjes), drinkwatervoorzieningen, en oplaadpunten voor auto's
- Ondersteuning introductie implementatie Omgevingswet
- Balans maatschappelijke rendement en financieel rendement
- Het stabiliseren van het aantal asielzoekerscentra

Landbouw

- Perspectief voor boeren in relatie tot stikstof binnen de wettelijke kaders
- Niet praten over de boeren maar met de boeren
- Uitkoop bij voorkeur in goed overleg met de agrariër
- Industrie, luchtvaart en wegverkeer moeten ook bijdragen aan vermindering stikstofdispositie
- Maatwerk per bedrijf per gebied
- Beperking grootschalige intensieve veehouderij
- In gesprek met de boeren en bedrijven over innovatieve ontwikkelingen over vermindering van voor het milieuschadelijke stoffen en consensus bereiken is van vitaal belang voor mens en maatschappij
- Geen bouw nieuwe mestverwerkingsbedrijven
- Ondersteunen eiwitrijke gewassen
- Ondersteunen biologische- en natuur inclusieve boeren
- Rol Vergunningen Toezicht Handhaving (VTH) benadrukken
- Deadline verplichting stallen emissiearm te maken gelijk te stellen met landelijke richtlijn, te weten: 1 januari 2028.
- Handhaven bij overlast bij mest verwerkende bedrijven

Samenleving, cultuur, sport en vrije tijd

- AOW-ers en scholieren t/m 12 jaar kosteloos een museumjaarkaart kunnen aanvragen
- Gezondheid inwoners voorop
- Het realiseren van een long covid & post covid syndroom kenniscentrum en kliniek in Brabant
- Goede zorg voor regionale monumenten, het landschap en erfgoed
- Toegankelijkheid voor mensen met een beperking
- Een duidelijk subsidiebeleid
- Nederlandse en Brabantse cultuur betekent binding en is belangrijk om deze door te geven aan de volgende generaties, kinderen en kleinkinderen
- Het aan banden leggen van gokspellen op internet
- Het bestrijden van criminaliteit en ondermijning
- Een levendige Provincie en brede welvaart
- Steun Bibliotheken en aanverwante organisaties (buurthuizen)
- Behoud en verruiming buitensport en openluchtrecreatie
- Gescheiden, veilige, toegankelijke wandel-, wielren-, mountainbike-, fiets- en rutterroutes
- Ondersteunen sportclubs bij het verduurzamen met kennis en advies
- Mede investeren in buurtsport coaches
- Stimuleren doelgroepen die achterblijven in sportoefening
- Cultuurbeoefening geeft mensen wortels en draagt bij aan persoonlijke, sociale, maatschappelijke en economische ontwikkeling maar vooral ook betrokkenheid. Het versterkt de sociale samenhang, de ontwikkeling van buurten en leerklimaat op scholen.

Veiligheid

- Stimuleren buurtpreventie
- Aanpak ondermijnende activiteiten
- Bewustwording bij de inwoners
- Leefomgeving veiliger maken
- Inrichten informatie en voorlichtingsprogramma's voor digibeten
- Training weerbaarheid
- Aandacht cyber risico's bij o.a. bankzaken en online winkelen
- Onderzoek naar haalbaarheid, wenselijkheid en behoefte van het domein de BOA uit te rusten met wapen en/of andere geweldsinstrumenten. Bij dit onderzoek eventuele (toenemende) veiligheids- en geweldsrisico's te betrekken¹.

¹ Dat de uitrusting van een BOA niet alleen afschrikt maar ook geweld uitlokt blijkt uit een in London uitgevoerd onderzoek. (B. Ariel e.a., 'The "Less-Than-Lethal Weapons Effect" – Introducing TASERS to Routine Police Operations in England and Wales: A Randomized Controlled Trial', *Crim. J. Behaviour* (46) 2019, afl. 2, p. 280-300.)

Dierenwelzijn

- Zorgvuldige afweging tussen het maximale aantal dieren t.o.v. de beschikbare ruimte
- Uiterste middel: bejagen dieren toegestaan maar het liefste andere oplossingen toepassen
- Vrijstellen ouderen van hondenbelasting en/of bij houden van dieren (bijdrage kosten dierenarts). Belangrijk tegen vereenzaming.

Bestuur en financiën

- Democratische legitimiteit moet goed geborgd zijn
- Burgerparticipatie vooraf aan projecten en geborgd door beleid
- Bindend referendum op provinciaal en lokaal niveau. Bij een gemeentelijke herindeling verplicht
- Gedeputeerde met ouderenbeleid in zijn/haar portefeuille (ouderenproof). Alle voorstellen toetsen op inclusiviteit. In alle visies, nota's speciale aandacht voor 50plussers en daarbij een koppeling leggen met gemeentelijk ouderenbeleid
- Goede organisaties die zich bezighouden met Veiligheid, Toezicht en Handhaving
- Gezondheid inwoners voorop
- Het realiseren van een long covid & post covid syndroom kenniscentrum en kliniek in Brabant.
- Communicatie met inwoners niet alleen digitaal maar ook via de lokale media en lokale kranten
- Huidige taak is om toe te zien op de financiën van de Gemeentes. Ook toe te zien op de uitvoering van de gemeentelijke taken in het kader van de WMO en Jeugdzorg
- Concept burgerinitiatief/burgerraad waarbij inwoners de mogelijkheid hebben om thema's te agenderen en bespreekbaar te maken in de vergadering van de Provinciale Staten
- Jeugd en ouderen bij de politiek betrekken
- Vertrouwen terugkrijgen van de inwoners in de politiek
- Alles in Jip en Janneke taal
- Structureel personeelstekort aanpakken. 50PLUS quotum toevoegen aan beleid
- Financieel deugdelijk Begrotingsbeleid
- Balans vinden tussen maatschappelijk rendement en financieel rendement bij subsidies of leningen
- Benadrukken en naleven integriteitsrichtlijnen. Beleid naleven en jaarlijks evalueren.
- Sturen en verantwoorden
- Een weerbare overheid. Bestuur en veiligheid
- Activeren relatie Provincie en de Waterschappen
- Provinciale Staten terug aan het stuur, goed kijken naar structuren van fondsen.

Samengevat

- Koopkracht: verbeteren van koopkracht/inkomenszekerheid ouderen en minima
- Ouderenbeleid: gedeputeerde met ouderenbeleid in zijn/haar portefeuille en opzet woon- zorgcentra 2.0.
- Wonen: betaalbaar, aangepast, zelfstandig en beschermd. Meer woningen
- Veiligheid: politie dichterbij en bereikbaar.
- Aanpak cybercrime.
- Werkgelegenheid: quotum om oudere werklozen aan het werk helpen.
- Natuur, milieu: wereld goed achterlaten voor onze (klein)kinderen
- Klimaat: haalbaar, betaalbaar en uitvoerbaar
- Landbouw: perspectief boeren
- Platteland/Kleine kernen: vitaal houden
- Inkomen: geen verhoging opcenten
- Mobiliteit: openbaar Nutsbedrijf; handhaven buslijnen. Gratis OV voor AOW-ers, scholieren/studenten en minima
- Economie: geen stijging opcenten/wegenbelasting
- Energie: openbaar Nutsbedrijf;
- Oplossen transport schaarste energie;
- Kernenergie (Thorium).
- Energie transitie haalbaar, betaalbaar en met draagvlak.
- Samenleving: levendig en brede welvaart;
- Ruimte: gebiedsontwikkeling op maat
- Sport en vrije tijd: ook voor ouderen en mindervalide inwoners
- Cultuur: gratis museumkaart AOW-ers; behoud erfgoed
- Asielzoekers: koppeling beschikbare huisvesting en aantal vluchtelingen
- Vertrouwen: terugbrengen in de politiek. Gebruik referenda.
- Financiën: deugdelijk en op de kleintjes letten. Balans tussen maatschappelijk rendement en financieel rendement.